BARNDOM UTAN BROTT

Gäng-snacket

En guide för föräldrar och andra viktiga vuxna

Är du orolig för att kriminella gäng ska rekrytera ditt barn?

Allt för många barn i Sverige dras in i kriminella gäng. En del är så unga som 10–12 år. Som förälder, lärare, tränare, familjemedlem eller annan viktig vuxen är det vanligt att känna frustration och sorg. Särskilt om du känner dig ensam i din situation.

Prata med andra

Ett första steg är att börja prata med andra vuxna och med ditt barn. Det finns också många aktörer i samhället som är vana vid att stötta och hjälpa.

Håll utkik efter varningstecken och be om stöd i tid. Tillsammans kan vi skapa en trygg och säker barndom för alla barn, utan brott.

Gängen finns där ditt barn finns

Personer som är kriminella, eller som umgås med kriminella, kan finnas runt skolorna, i centrum eller nära din bostad. Ofta handlar det om äldre ungdomar som låtsas vara kompisar till ditt barn. De kan till exempel bjuda på pizza och läsk, ge komplimanger och presenter. Eller erbjuda skjuts. Gängen ger barnet en känsla av gemenskap.

Några varningstecken du ska vara uppmärksam på är:

- ➜ Om ditt barn börjar ljuga eller dölja saker
- ➜ Börjar umgås med nya, äldre ungdomar eller vuxna
- ➜ Kommer hem med nya kläder eller ny telefon
- ➜ Slutar be dig om pengar eller verkar ha mer egna pengar
- ➜ Skickar eller tar emot misstänkt många eller stora betalningar (via Swish eller bankkonto)
- ➜ Börjar ha två mobiler
- ➜ Uttrycker sig annorlunda, nya åsikter och värderingar

Vad vill gängen att barnet ska göra?

De kriminella vill ofta att barnet ska hjälpa till med olika uppgifter. Som att hämta och lämna droger och vapen, hota andra eller i vissa fall till och med döda någon. Uppgifterna kan verka små i början, men kan snabbt bli farliga.

Inte bara pojkar

Även flickor dras in i gängen. Ofta har de lite andra roller än pojkarna, som att gömma eller transportera pengar och droger. En ostraffad flicka stoppas sällan av polisen och kan vara till stor användning för gängen. Det kan därför ta betydligt längre tid att upptäcka att en flicka har hamnat i kriminalitet.

Särskilt sårbara barn och unga

Vissa barn kan vara extra utsatta när gängen försöker rekrytera nya medlemmar. Det kan till exempel handla om ensamkommande barn eller barn som är placerade. Polisen har även larmat om att kriminella gäng rör sig i närheten av anpassade skolor för barn med intellektuell funktionsnedsättning.

Gängen är fel väg att gå

De kriminella kommer aldrig att hjälpa ditt barn att uppnå sina drömmar. De kommer bara att utnyttja barnet för att få status eller slippa hamna i fängelse.

Barn lockas in i kriminalitet för att få:

- ➜ Snygga skor och kläder
- ➜ Status och respekt
- ➜ Tillhöra en grupp, känna gemenskap

Barnen ser ofta äldre ungdomar i närområdet som verkar lyckade. Ungdomar med många kompisar och som kan köpa fina saker.

En del barn tror att gängen kan hjälpa dem att uppnå sina drömmar. De vill få respekt och "bli någon". Eller bara ha råd med kläderna de drömmer om.

Du är viktigast för ditt barn

Som vuxen är du en oerhört viktig person i barnets liv, även om barnet inte alltid visar det. Det är du som kan se, fråga och lyssna – om och om igen.

Fortsätt fråga

Många barn förstår att det som är på väg att hända inte är okej. De kanske skäms, eller vill skydda resten av familjen. Därför kan de undvika att berätta eller till och med ljuga för dig. Trots att ni har en nära och kärleksfull relation.

Det är viktigt att fortsätta fråga hur de mår och vad de gör, även om ditt barn inte vill svara. Att du fortsätter finnas där betyder mycket.

Saker som skyddar barn från kriminalitet:

- ➜ Aktiv fritid, trygga rutiner
- ➜ Gå i skolan, med extra stöd om det behövs
- ➜ Göra saker tillsammans med vuxna
- ➜ Vuxna säger ifrån och sätter tydliga gränser
- ➜ Vuxna frågar och lyssnar

Det är viktigt att försöka förstå barnets tankar och känslor utan att döma, så att barnet vågar berätta om både bra och dåliga saker som händer.

BARNDOM UTAN BROTT

Ett initiativ från Länsstyrelserna

Om du är orolig för att ditt barn ska dras in i kriminalitet finns stöd och hjälp att få, både för dig och barnet. Kontakta socialtjänsten i din kommun. Du kan också prata med personal på ditt barns skola.

Kom ihåg att du kan vara anonym när du ringer eller mejlar.

Stöd som finns i hela Sverige:

- ➜ Bris nationella stödlinje för barn: 116 111
- ➜ Bris telefon för vuxna på svenska: 077–150 50 50, engelska och arabiska: 077-448 09 00
- ➜ Brottsofferjourens stödlinje – för dig som är brottsoffer, vittne eller anhörig: 116 006 eller brottsofferjouren.se
- ➜ Föräldralinjen – stödlinje för dig som är orolig för ett barn: 020-85 20 00 eller mind.se
- ➜ Polisen: anmälan eller tips, telefon 11414 eller polisen.se/tips Ring 112 vid akuta ärenden.

Länsstyrelserna

Polisen